

Checklist statuten bestaande vzw

Wijzig je de statuten van de vzw binnenkort? Of zijn er nieuwe bestuurders benoemd? Dan is dit het ideale moment om de statuten aan te passen aan **het nieuwe Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen (WVV)**.

Het nieuwe WVV is **sinds 1 januari 2020** van toepassing op bestaande vzw's die opgericht zijn voor 1 mei 2019. De dwingende regels zijn meteen van toepassing sinds 2020 waaronder de regels rond winstuitkeringen, belangenconflict in het bestuursorgaan, de bestuurdersaansprakelijkheid, wijze van stemming in de algemene vergadering, de neutralisering van de onthoudingen... Dit betekent dat vanaf deze datum de dwingende regels uit het WVV voorrang hebben op de bestaande statuten van de vzw die hiervan afwijken. Voor de duidelijkheid binnen de organisatie, doe je er dus goed aan om de statuten in lijn te brengen met het nieuwe WVV.

Ten laatste **tegen 1 januari 2024** dienen alle bestaande vzw's hun statuten aan te passen aan het nieuwe WVV. Indien tegen deze datum de statuten van de vzw niet zijn aangepast, kan je als bestuurder aansprakelijk zijn.

Als je wacht tot 2024 wees ervan bewust dat:

- bij een statutenwijziging van de vzw na 1 januari 2020 je de nieuwe regels moet implementeren.
- bestaande vzw's er al sinds 1 mei 2019 voor kunnen kiezen om de nieuwe regels toe te passen in hun statuten.

Stappenplan

1. Buitengewone algemene vergadering samenroepen
2. Ten minste twee derde van de leden is aanwezig, zoniet nieuwe bijeenroeping
3. Stemmen over wijzigingen
4. Formulieren neerleggen

Hieronder leggen we uitgebreider uit hoe je deze stappen doorloopt.

Hoe ga je aan de slag?

1. Buitengewone algemene vergadering (BAV)

Aangezien de dwingende bepalingen van het WVV in principe van toepassing zijn op de vzw, volgen we de bepalingen uit het WVV over een statutenwijziging.

Het WVV voorziet dat de algemene vergadering bevoegd is om een statutenwijziging door te voeren. Het bestuur van de vzw roept **een buitengewone algemene vergadering (BAV)** samen. Ter voorbereiding van deze BAV stellen de bestuurders de toekomstige statuten op in overeenstemming met de nieuwe wetgeving.

Het WVV voorziet dat je over een statutenwijziging alleen kan stemmen voor zover de wijzigingen uitdrukkelijk worden vermeld in de oproeping. Je voegt het voorstel tot wijziging van de statuten dus bij de oproeping voor de BAV.

Alle leden van de algemene vergadering worden ten minste 15 dagen voor de vergadering opgeroepen, samen met een agenda van de te bespreken punten.

Opgelet: de huidige statuten kunnen in een langere oproepingstermijn voorzien! Volg in dat geval deze oproepingstermijn

Op de vergadering dien je een akkoord (zie stap 3) te vinden tussen de werkende leden over de voorgestelde nieuwe statuten. Alle leden van de algemene vergadering zijn werkend lid, zoals opgenomen in het ledenregister.

2. Ten minste twee derde van de leden is aanwezig, zoniet nieuwe bijeenroeping

Bij het organiseren van de vergadering houd je rekening met een **aanwezigheidsquota** van de werkende leden:

- **Twee derde van de leden** moet minstens **aanwezig** zijn.
- Zoniet, kan de algemene vergadering niet geldig beslissen over de statutenwijziging en roep je **een nieuwe buitengewone algemene vergadering** bijeen (zie stap 1). Op deze tweede buitengewone algemene vergadering is er geen minimum opkomst van twee derde van de leden vereist. De tweede BAV mag niet binnen de 15 dagen volgend op de eerste BAV vallen.

3. Stemmen over wijzigingen

Op de vergadering houd je rekening met **stemmingsquota** van de werkende leden:

- Je hebt nood aan een **twee derde meerderheid** van de aanwezige of vertegenwoordigde leden over de gewijzigde statuten. Je overloopt artikel per artikel.
- Wijzigt het doel van de vzw, dan heb je **een vier vijfde meerderheid** nodig.

Opgelet: de huidige statuten kunnen in andere (hogere) quota voorzien! Volg in dat geval deze quota.

In **notulen** houd je bij welke beslissingen worden genomen.

4. Formulieren neerleggen

Een beslissing over een aangenomen statutenwijziging (en/of benoeming of ontslag van bestuurders), leg je neer op de griffie van de Ondernemingsrechtbank.

De voorzitter van het bestuursorgaan (of degene die de vzw kan vertegenwoordigen) vult enkele **Formulieren I en II (in drievoud)** in en stuurt deze met de post op. De bevoegde ondernemingsrechtbank waar je de formulieren (per post) naartoe stuurt, kan je [hier](#) terugvinden.

Je kan de juiste Formulieren terugvinden via [de website van de FOD Justitie](#). De documenten worden door de rechtbank in de bijlagen van het Belgisch Staatsblad gepubliceerd.

Om aan te tonen dat de beslissing correct werd genomen, stuur je eveneens **een verslag** van de notulen van de buitengewone algemene vergadering mee op waarin tot de statutenwijziging werd beslist.

Voor het neerleggen van de nieuwe statuten dien je een betaling aan de griffie uit te voeren. De tarieven kan je [hier](#) terugvinden (*onder verenigingen < wijziging*). Je voegt tenslotte ook **een betalingsbewijs** naar de griffie mee op.

Welke wijzigingen moet je zeker in de statuten doorvoeren?

De wet omschrijft wat je zeker in de statuten moet opnemen, met name:

1. De naam van de vzw en de aanduiding van het gewest waarin de zetel van de vzw is gevestigd.
2. Een precieze omschrijving van het (belangeloos) doel dat de vzw nastreeft en van de activiteiten die het daarvoor wil uitoefenen.
3. Het minimumaantal leden van de vzw.
4. De voorwaarden en formaliteiten over de toetreding en uittreding van de leden van de algemene vergadering van de vzw.
5. De bevoegdheden van de algemene vergadering en de wijze van bijeenroeping van de algemene vergadering + de wijze beschrijven hoe derden kennis kunnen nemen van besluiten van de algemene vergadering.

6. De wijze van benoeming en ambtsbeëindiging van de bestuurders en de duur van hun mandaat. Hierin kan je zowel een omschrijving opnemen rond de ambtsbeëindiging door de bestuurders zelf als de ambtsbeëindiging door de algemene vergadering.
7. Eventueel, als de vzw hierover beschikt, de wijze van benoeming, ambtsbeëindiging en omvang van de bevoegdheid van vertegenwoordigers.
8. Eventueel, als de vzw hierover beschikt, de wijze van benoeming, ambtsbeëindiging en omvang van de bevoegdheid van dagelijks bestuurders.
9. Het maximumbedrag van de bijdrage die leden binnen de vzw moeten voldoen. Als de vzw ook bestaat uit toegetreden leden kan je ook hiervoor het maximumbedrag bepalen.
10. Het belangeloos doel waaraan de vzw haar vermogen bestemt bij ontbinding.
11. De duur van de vzw als zij niet voor onbepaalde tijd is aangegaan.

Een aantal aandachtspunten

Andere zaken om rekening mee te houden bij het wijzigen van de statuten:

- Een verwijzing naar de nieuwe wet:

de wet van 23 maart 2019 tot invoering van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 4 april 2019, hierna het WVV

- Je vermeldt de naam van de vzw en het gewest waarbinnen de vzw valt (Brussels Hoofdstedelijk, Vlaams of Waals). Het gerechtelijk arrondissement hoef je niet meer te vermelden. Het adres van de vzw moet ook niet in de statuten staan maar moet je wel in ieder geval publiceren. Zo vermijd je een statutenwijziging voor zover een adreswijziging binnen hetzelfde gewest valt.
- De Rechtbank van Koophandel is gewijzigd naar de Ondernemingsrechtbank.
- Je moet het belangeloos doel van de vzw vermelden en de activiteiten die zij uitoefent om dit doel te verwezenlijken (= het voorwerp).
- Het is verboden om rechtstreeks of onrechtstreeks winstuitkeringen toe te kennen aan de leden van de vzw.

- Binnen de algemene vergadering heeft ieder werkend lid stemrecht. Je kan aan bepaalde werkende leden (bijvoorbeeld oudere leden, oprichters...) wel een meervoudig stemrecht toekennen.
- De bevoegdheden van de algemene vergadering werden wat uitgebreid. De algemene vergadering is bevoegd voor een:
  - Statutenwijziging
  - Benoeming en afzetting van bestuurders en de bepaling van hun bezoldiging als een bezoldiging werd toegekend
  - Benoeming en afzetting van commissarissen en de bepaling van de bezoldiging
  - Kwijting aan bestuurders en commissarissen en in voorkomend geval het instellen van een verenigingsvordering tegen hen
  - Goedkeuring van de jaarrekening en de begroting
  - Ontbinding van de vereniging
  - Uitsluiting van een lid
  - Omzetting van vzw in een ivzw, een coöperatieve vennootschap erkend als sociale onderneming of in een erkende coöperatieve vennootschap sociale onderneming
  - Om een inbreng om niet van een algemeenheid te doen of te aanvaarden
  - Alle andere gevallen waarin de statuten of de wet dat vereisen
- De leden van de algemene vergadering worden minstens 15 dagen voor de algemene vergadering plaatsvindt samengeroepen (in plaats van 8 dagen).
- Alle zaken waarover de algemene vergadering een beslissing wil nemen, moeten opgenomen worden in de agenda.
- Onthoudingen tellen niet meer mee als negatieve stemmen in de algemene vergadering. Zij worden uit de beraadslaging gehouden.
- Het huishoudelijk reglement wijzigt van naam naar het intern reglement. In dit intern reglement neem je geen bepalingen op die in strijd zijn met de statuten of waarvoor volgens het Wetboek een statutenwijziging nodig is. Bovendien raken de bepalingen van dit reglement niet aan de rechten van de leden of hebben ze geen betrekking op de werking van de algemene vergadering. De statuten moeten steeds verwijzen naar de laatste versie van dit intern reglement.

Opgelet: als je het intern reglement wilt aanpassen zal dit een statutenwijziging tot gevolg hebben

- De naam van de raad van bestuur wijzigt in het bestuursorgaan.
- Het bestuursorgaan bestaat in principe uit 3 bestuurders. Enkel als de vereniging minder dan 3 leden heeft, mag het bestuursorgaan uit 2 bestuurders bestaan.

Opgelet: als het bestuursorgaan tweehoofdig is, verliest elke bepaling die aan 1 van de bestuurders een doorslaggevende stem toekent haar werking.

- Het is niet meer noodzakelijk dat de algemene vergadering uit meer leden bestaat dan het bestuursorgaan.
- Het bestuursorgaan neemt zijn beslissingen bij college. Dit wil zeggen dat de bestuurders in principe een gezamenlijk akkoord moeten vinden (eventueel bij meerderheid). Bestuurders die niet akkoord gaan met een beslissing kunnen dit in de notulen van de vergadering laten opnemen. Op die manier kunnen zij hun bestuurdersaansprakelijkheid ontlopen.
- Je kan voorzien in een één- of meerhandtekeningsclausule waarbij één of meerdere bestuurder de bevoegdheid krijgen om bepaalde beslissingen te nemen die normaal door het bestuursorgaan als college worden genomen. Enkel bestuurders kunnen hiertoe gemachtigd worden. We noemen dit sinds het WVV een vertegenwoordigingsclausule. Vertegenwoordigers worden in de bijlagen van het Belgisch Staatsblad gepubliceerd (zie Luik C, formulier I of II).
- Als bestuurders een tegenstrijdig belang hebben van vermogensrechtelijke aard, moeten zij dit melden aan het bestuursorgaan en mogen zij niet deelnemen aan de beraadslaging, noch stemmen over deze beslissing. Heeft een meerderheid van de bestuurders een belang van vermogensrechtelijke aard, dan dient de algemene vergadering zich hierover uit te spreken.
- De rechten van toetredende leden moet je vermelden in de statuten. Vroeger kon dit in een huishoudelijk reglement (= het intern reglement).
- Je kan dagelijks bestuurders hebben binnen de vzw. Het dagelijks bestuur omvat zowel de handelingen die niet verder reiken dan de behoeften van het dagelijks leven van de vereniging, als de handelingen en de beslissingen die, ofwel om reden van hun minder belang dat ze vertonen, ofwel omwille van hun spoedeisend karakter, de tussenkomst van het bestuursorgaan niet rechtvaardigen. Het wettelijk kader vind je terug in artikel 9:10 WVV.
- Bestuurders zijn aansprakelijk voor beslissingen, daden of gedragingen die zich kennelijk buiten de marge bevinden waarbinnen normaal voorzichtige en zorgvuldige bestuurders, geplaatst in dezelfde omstandigheden, redelijkerwijze van mening kunnen verschillen. Hun aansprakelijkheid is beperkt overeenkomstig de bedragen in artikel 2:57 WVV.
- De statuten mogen geen exoneratie- of vrijwaringsclausule ten aanzien van bestuurders opnemen waarbij de vzw zal instaan voor de fouten van de bestuurder(s).
- De boekhouding voer je volgens de bepalingen in het WVV en de betreffende uitvoeringsbesluiten.
- De procedures voor een vzw in ontbinding of vereffening worden geregeld in de artikelen 2:109 tot 2:149 WVV.

Heb je nog vragen?

Naast bovenstaande wijzigingen zijn er nog een aantal zaken die je eventueel in de statuten kan opnemen (coöptatie van bestuurders, bevoegdheden van het bestuursorgaan, benoeming van commissarissen, vertegenwoordiging binnen de vzw). Om je hierin bij te staan en voor al je andere vragen, mag je gerust contact opnemen met onze consulenten!